

Gróf Teleki Pál dr. és Lóczy Lajos dr. egyetemi ny.r.tanár
javaslata a műegyetemi Közgazdaságtudományi Karon rendszeresítendő
t e r m é s z e t t u d o m á n y i d o k t o r á t u s
tárgyában.

A karunkon jelenleg érvényben lévő doktorátusi szabályzat 2. § 1. pontja értelmében doktorátusra okleveles közgazdák, szakiskolai tanárok és közgazdasági mérnökök bocsáthatók. Tehát a tisztán tudománnyal foglalkozni kívánó hallgatók tudományos képzésükről tanuskodó doktori oklevelet nem nyerhetnek, csak az esetben, ha előbb megszereznek egy gyakorlati pályára jogosító oklevelet is, jóllehet az ahhoz szükséges ismeretek elsajátítása tudományos célkitűzéseiktől távol esik. Hasonló megfontolások vezették a gépész és vegyészmérnöki, valamint a mezőgazdasági és állatorvosi kart a természettudományi doktorátus gondolatának felvetésére. Doktorátusi szabályzatunk ezen megkötöttsége már több ízben karunkon is nehézségeket okozott és vagy egészen kivételes eljárást tett szükségessé, vagy pedig legtöbb esetben más egyetemre terelte át hallgatóinkat. A természettudományi doktorátus bevezetése éppen ezért karunkon is nagyon kívánatos, de egyuttal kifejezésre kell juttatnunk azt a kívánságot is, hogy ne csak a természettudományi irányban, hanem a karunkon erősen képviselt társadalomtudományi irányban tisztán tudományos alapon dolgozó hallgatók is doktorátushoz juthassanak. Ez pedig - esetleg későbbi időpontban - a "társadalomtudományi doktorátus" bevezetését teszi kívánatossá.

A "természettudományi doktorátus" karunkon a közigazgatási osztályhoz tartozó földrajzi tanszéket és a közgazdasági és kereskedelmi osztályhoz tartozó geológiai tanszéket érinti.

A Földrajzi Tanszék működése a kar céljának és a hallgatóság érdeklődési körének megfelelően inkább a földrajz emberföldrajzi terére esik, a fizikai földrajzi részt pedig csak annyiban műveli, amennyiben az az emberföldrajz /nevezetesen a gazdasági és a politikai földrajz/ alapja. A mi karunkon tisztán tudományos földrajzzal foglalkozó hallgatók éppen ezért legnagyobb részben szintén az emberföldrajzi irányban nevelődnek a tanszéken és részükre is kívánatos volna a "társadalomtudományi doktorátus" bevezetése. Ezzel szemben a Tudományegyetem földrajzi tanszéke fizikai földrajzi irányban dolgozik és fizikai geográfusokat nevel. Mindazonáltal megtörténik, hogy hallgatóink egyik-másikának érdeklődését is a fizikai földrajz ragadja meg s elvi szempontból nekik is lehetőséget kell nyújtanunk tudományos érdeklődési körük művelésére, azaz lehetővé kell tennünk, hogy a földrajzból mint főtárgyból természettudományi doktorátust szerezhessenek. Különösen kívánatos és szükséges ez addig, míg a társadalomtudományi doktorátus bevezetve nincsen.

A természettudományi doktorátus bevezetését karunkon a gyakorlati-geológusi képzés szempontjából is őszinte örömmel üdvözljük, arra már régóta igen nagy szükség volt.

A Gazdasággeológiai Tanszék elsősorban a prospekciós geológiai kutatás tudományos alapjait van hivatva nyújtani. Ezen a tanszéken folyó oktatás éppen ezért határozottan különbözik úgy a tudományegyetemek bölcsészeti karán tanított geológiai, mint a Műegyetem bányászati osztályán előadott speciális bányageológiai studiumtól.

Ma a gazdasági geológusnak rendkívül fontos szerep jut nemcsak a nyersanyagok felkutatásánál, hanem az ut, vasut, öntözőművek, talajjavítás, ivóviz-ellátás, vízművek, valamint a nagyobb építmények stb. létesítésénél is. A gazdasági és gyakorlati irányú geológiai képzésnek éppen ezért igen nagy a fejlődési területe. A

gazdasági és gyakorlati irányban működő geológusnak érthető módon tehát másféle a kiképzése is, mint a tisztán tudományos geológiával, vagy bányászattal foglalkozónak.

A gyakorlati irányu geológusnak az alapokat jelentő szak tárgyakon, mint az ásványtan, közettan, földtan és őslénytanon kívül még a gazdasági földrajz, a geodézia, geofizika, ábrázoló geometria és a felsőbb matematika elsajátítása is szükséges. Munkáját sokszor ismeretlen, civilizálatlan területeken - amelyekről mind- ezideig még topografiai térkép sem készült - csak így tudja eredményesen elvégezni.

A gyakorlati geológusnak főleg a tektonikai-geológiai /hegyszerkezetani/ és az ősföldrajzi kutatás elemeivel kell tisztában lennie. Avégből, hogy a meglévő hegyszerkezeteket a térben jobban el tudja képzelni, kívánatos, hogy ábrázoló geometriát is tanuljon. A geofizikai kutatási módszerek eredményeinek interpretálása céljából viszont szüksége van arra is, hogy a geofizika elemeivel is megismerkedjék. Emellett megkívántatik az is, hogy a jelölt megfelelő közgazdasági ismeretekkel is rendelkezzen. Éppen ezért kötelező kollokvium-tárgyként a tárgycsoport-jegyzékbe felvettük a közgazdaságtan, statisztika, ipari politika, politikai földrajz, gazdaságtörténet és közlekedési politika című kollegiumokat is, amelyek közül a közgazdaságtan kötelező előszigorlati tárgy.

A felsorolt mérnöki tárgy tudományszakok nagy részét a tudományegyetemek bölcsészeti fakultásán nem adják elő, viszont nálunk a Műegyetemen azok teljes elvégzése lehetséges.

Egyetemünkön a ma érvényben lévő tanulmányi tervezet szerint gazdasággeológiával részletesen bárki csak akkor foglalkozhatik, ha előzőleg az illető szakosztály által előirt, tehát közgazdasági, mezőgazdasági, - vagy mérnöki szakcsoportok követelményei-

nek ugy időben, mint a kötelező kollokviumok, szakvizsgák és szigorlatok tekintetében eleget tett. Ez annyit jelent, hogy 4, esetleg 5 évi hallgatás és vizsgázás után foghatott csak jelölt a geológiai studiumok elvégzéséhez, ami újabb 2-3 évi munkát, vizsgákat jelentett számára. Ennyi idő és anyagi lehetősége ma egyik ifjunak sincsen, amikor a gazdasági és megélhetési viszonyok oly súlyosak és mindenkit arra kényszerítenek, hogy minél gyorsabban végezzen, megszerzett oklevelével minél előbb állást kaphasson és kenyerét megkereshesse.

Az elmúlt másfél évtized alatt már több külföldi ifju, - bolgár, török, hollandus, jávai óhajtott a Gazdasággeológiai Tanszéken a petróleumgeológiával foglalkozni és abból doktori fokozatot nyerni. Nem lehetett ! Mert a szakosztály-előirta szakképzettség őket nem érdekelte és időben sem bírtak a követelményeknek megfelelni.

Ugy a gazdaságföldrajzi, mint a gazdasággeológiai irányu természettudományi doktorátus elnyerésének előfeltételei az alábbiak lehetnének: a/ a karon hallgatott 8 érvényes félév, b/ absolutorium, c/ egy, esetleg két előszigorlat letétele, d/ kötelező kollokviumok igazolása, e/ nyomtatásban megjelent és a kar kijelölte két bíráló által elfogadott dissertatio, egy világnyelv /angol, francia, német, olasz/ ismerete.

A természettudományi doktorátus előkészítésére kiküldött bizottság 1 előszigorlatot javasolt. Ez esetben ennek az előszigorlatnak 3 tárgyasnak kellene lennie s letétele a 2. érvényes félév hallgatása után, de a 3. érvényes félév lezárása előtt volna kötelező. Az előszigorlat inkább intelligencia-vizsga lenne s egyik tárgya közgazdaságtan volna, a másik a választott szaktárgy egy része, a harmadik egy másik természettudományi tárgy, amely a doktori szigorlat melléktárgyai között nem fog szerepelni. Az előszigorlat keretében a jelöltnek igazolnia kell lehetőleg valamelyik szigorlati

tárgy keretében legalább egy világnyelv kellő ismeretét. Az előszigorlat idejének ily korai időpontban való megállapítása azért kívánatos, hogy a jelölt képességeiről már ekkor meg lehessen győződni s amennyiben tehetsége nem áll arányban a magaelé tűzött céllal, pályaváltoztatásában ne gátolja a sok eltöltött idő és a hallgatott félév elvesztése. Két előszigorlat beiktatása azonban intenzívebbé tenné a tudományos képzést s a tárgyak egyenletesebb elosztásával a munka folyamatosságát inkább biztosítaná. A kötelező kollokviumok rendszerénél is kívánatosabb volna, mert egy szigorlat mindig tágabb körű, mint egy kollokvium. Két előszigorlat esetén az első a 2. érvényes félév végén, a második pedig a 7. félév végén volna. Mindkét előszigorlat két tárgyas volna. Az első közgazdaságtanból és a szaktárgy egy részéből állna, a második két olyan tárgyból, amely a melléktárgyak jegyzékében szerepel, de amelyek a jelölt doktori szigorlatának melléktárgyai nem lesznek. A 2. előszigorlat alkalmával a jelölt lehetőleg valamelyik szaktárgy keretében igazolni tartozik, hogy egy idegen nyelvet szóban és írásban kitűnően ural.

Kötelező kollokviumok felvétele azért látszik kívánatosnak, hogy a tanulmányi időt a hallgatóság kénytelen legyen kihasználni, ez különösen akkor fontos, ha csak egy előszigorlat lesz rendszeresítve. De még ebben az esetben is célszerű volna a sok részlet-kollokvium helyett keretkollokviumokat tenni kötelezővé, amelyek keretében a tanszék ny.r.tanárszemélyesen kérné számon a hallgatótól mindazt az ismeretet, amit magántanárai és előadái adtak elő. Ez a rendszer a részletekben való elveszés helyett egyetemesebb képzést nyújtana.

A doktori szigorlat maga három tárgyas volna egy fő-tárggyal és két melléktárggyal, amelyek közül az egyiknek legalább a fő-tárggyal rokonságban kellene lenni s amely - két előszigorlat

esetén - a második előszigorlat során nem szerepelt.

Mindenekelőtt kívánatosnak tartjuk a tervezet kidolgozásánál mint fontos alapfeltételt leszögezni, hogy a természettudományi doktori fokozat elnyeréséért dolgozó hallgatóságnak engedjék meg, miszerint az előirt és szabályzatban lefektetett, vagy a kar által leszögeztetett szaktárgyakat a M.kir.József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem összes szakosztályán hallgathassa, vagy szükség esetén mint vendéghallgatók a Pázmány Péter Tudományegyetemen.

A 4. szemeszter elejéig a kötött tanterv szigorú betartása, valamint az első előszigorlat letétele kivántatnék meg, viszont azon túl az előirt kollokviumok letételének sorrendje kevésbé kötött - szükség esetén megváltoztatható volna. Emellett a Kar lehetővé tenné azt is, hogy a jelölt az 5. és 6. szemesztert más egyetemen, esetleg külföldön abszolválhassa. Minden ilyen esetben azonban megkivántatnék, hogy a jelölt az előirt kollegiumokat lehetőleg mind hallgassa, illetve órarendjét - a főtárgy professzorával egyetértve - kitűzött irányának megfelelően állítsa össze.

Az első előszigorlat letétele után módot kívánunk nyújtani a jelöltnek arra, hogy szaktárgyát véglegesen kiválassza, illetőleg előző választását módosíthassa, ha például szigorlata előttr földrajzi irányban készült dolgozni és előszigorlatát földrajzból, közgazdaságtanból és geológiából tette, szaktárgyul további tanulmányai során a geológiát is kiválassza még. Ez az elgondolás vezetett a hallgatandó tantárgyak tanmenetének összeállításánál is, amennyiben az első három félév tanmenetét úgy szabtuk meg, hogy az kevésbé különbözzék az egyes szakoknál. Ennek a háromféléves tanmenetnek betartása szigorúan kötelező volna, míg a következő öt félév során a hallgató a lehetőségekhez képest szabadabban hallgathatná az előirt tárgyakat és azok félévenkénti eloszlását megváltoz-

Heti óraszám   Fakultás
előadás   gyakorlat

III. félév.

Mathematikai és csillagászati földrajz. Koch Ferenc.	2		Közg. Mérn.
Földrajzi helymeghatározás. Tátray István.	2		"
Gazdasági földrajz. Gróf Teleki Pál.	2		"
Földrajzi ábrázolás. Gerő László.	2		"
Általános földrajz. Cholnoky Jenő.	2		Pázm.Bölcs.K.
Másodfoku földrajzi szeminárium. Teleki- Fodor.		2	Közg.
Harmadfoku földrajzi szeminárium. Gróf Te- leki Pál.		2	"
Haladók geológiai gyakorlata. Lóczy-Szentes.		4	"
Gazdasági éghajlattan. Réthly Antal.	2		Mezőg.
Magyarország földrajza. Fodor Ferenc.	2		Közg.
Tájrajz kirándulásokkal. Strömpl Gábor.	2		"
Állattan. Kotlán Sándor v. Éhik Gyula.	2		Mezőg.
Testnevelés.		2	Közg.
		<hr/>	
Összesen:	18	10	

IV. félév.

Általános földrajz. Cholnoky Jenő.	2		Pázm.Bölcs.K.
Mathematikai és csillagászati földrajz. Koch Ferenc.	2		Közg.
Másodfoku földrajzi szeminárium. Teleki- Fodor.		2	"
Harmadfoku földrajzi szeminárium. Gróf Te- leki Pál.		2	"
Bányagazdaságtan és hidrológia. Lóczy La- jos.	2		"
Haladók geológiai gyakorlata. Lóczy-Szen- tes.		4	"
Geológiai kirándulások. Lóczy-Jugovics.		Fél nap.	"
Általános talajtan. Sigmond Elek.	2		Mérn.Vegym. Kar.
Talajtani gyakorlatok. Sigmond Elek.	2	5	Mezőg.
Gazdasági éghajlattan. Réthly Antal.	2		Közg.
Magyarország földrajza. Fodor Ferenc.	2		"
Földrajzi ábrázolások. Gerő László.	2		Pázm.Bölcs.K.
Magyarország földrajza. Cholnoky Jenő.	2		Mérn.
A geodézia elemei. Tátray István.	2		Közg.
Tájrajz kirándulásokkal. Strömpl Gábor.	2		Mg.v.Állatorv.
Állattan. Éhik Gyula vagy Kotlán Sándor.	2		Közg.
Testnevelés.		2	
		<hr/>	
Összesen:	22	15	

V. félév.

Gazdaságtörténet. Czettler Jenő v.	2		Mg.v.Közg.
Kovács Ferenc	2		Közg.
Emberföldrajz. Haltenberger Mihály	2		"
Gazdasági földrajz. Gróf Teleki Pál	2		

	Heti óraszám	Fakultás
	előadás	gyakorlat
Politikai földrajz. Gróf Teleki Pál	2	Közg.
Leíró földrajz. Haltenberger Mihály, vagy Dodor Ferenc	2	"
Morfológia. Cholnoky Jenő.	2	Pázm.Bölcs.K.
Magyarország gazdasági geológiája. Lóczy La- jos.	2	Közg.
Harmadfoku földrajzi szeminárium. Gróf Teleki Pál.	2	"
Statisztika. I. Laky Dezső.	3	"
Néprajz. Györffy István.	2	"
Testnevelés.	2	"
Összesen:	19	4

VI. félév.

Tektonikai geológia. Lóczy Lajos.	2	Közg.
Emberföldrajz. Haltenberger Mihály.	2	"
Gazdasági földrajz. Gróf Teleki Pál.	2	"
Politikai földrajz. Gróf Teleki Pál.	2	"
Leíró földrajz. Haltenberger Mihály v. Fo- dor Ferenc.	2	Pázm.Bölcs.K.
Morfológia. Cholnoky Jenő.	2	"
Harmadfoku földrajzi szeminárium. Gróf Te- leki Pál.	2	Közg.
Statisztika II. Laky Dezső.	3	"
Néprajz. Györffy István.	2	"
Testnevelés.	2	"
Összesen:	17	4

VII. félév.

Vizépitési enciklopédia. Rohringer Sándor.	2	Mézn.K.
Földmérés és kulturtechnika. Szilágyi Gyula.	2	Mezőg.
Politikai földrajz. Gróf Teleki Pál.	2	Közg.
Magyarország tájrajza. Strömpl Gábor.	2	"
Száraz területek. Kádár László.	2	"
Harmadfoku földrajzi szeminárium. Gróf Teleki Pál.	10	"
Szociál-politika. Erődi Béla.	3	"
Közlekedés-politika. Neumann Károly.	2	"
Történeti földtan. Papp Károly.	5	Pázm.Bölcs.K.
Összesen:	20	10

VIII. félév.

Politikai földrajz. Gróf Teleki Pál.	2	Közg.
Tájrajz kirándulásokkal. Strömpl Gábor.	2	"
Szociál-politika. Erődi Béla.	3	"
Közlekedés-politika. Neumann Károly.	2	"
Történeti földtan. Papp Károly.	5	Pázm.Bölcs.K.
Harmadfoku földrajzi szeminárium. Gróf Teleki Pál.	10	Közg.
Összesen:	14	10

II. Kötelező kollokviumok teendők

a kötelező tárgyakból, esetleg a rokontárgyakból keretkollokviumok tartatnak.

III. Szigorlati rend.

A földrajzi főtárgyas természettudományi doktorátus előszigorlatainak, illetőleg doktori szigorlatának tárgyai a következők:

1./ Egy előszigorlat esetén az előszigorlat tárgyai:

általános földrajz,
közgazdaságtan,
geológia, vagy növénytan.

Egy szabadon választható világnyelv kellő ismeretének igazolása, valamely természettudományi tárgy keretében.

2./ Két előszigorlat esetén az első előszigorlat tárgyai:

gyai:

általános földrajz,
közgazdaságtan, vagy filozófia.

A második előszigorlat tárgya a melléktárgyul választható természettudományi tárgyak közül kettő.

Egy szabadon választható világnyelv kitűnő ismeretének igazolása szóban és írásban, lehetőleg valamely természettudományi tárgy keretében.

3./ A doktori szigorlat tárgyai:

főtárgy: földrajz /természeti, gazdasági, politikai és leíró földrajz/.

Melléktárgyul választható az alábbi tárgyak közül két olyan tárgy, amely a jelölt előszigorlatainak nem szerepelt:

gazdasági geológia, talajtan, növénytan, fizika incl. geofizika, ethnográfia, gazdaságtörténet.

A "Gazdasági geológia" tárgy természettudományi doktorátus megszerzésének feltételeit a következő szabályzat-tervezetben javasoljuk.

I. Tárgycsoportjegyzék.

I. félév.

	Heti óraszám		Fakultás
	előadás	gyakorlat	
Matematika I. Huszár Géza, vagy Szmodics Hildegard.	3		Közp.v.Mézn.
Matematikai gyakorlatok I. Huszár Géza vagy Szmodics Hildegard.		2	" " "
Mezőgazdasági geológia I. Lóczy Lajos.	2		" " "
Mezőgazdasági geológiai gyakorlatok Lóczy Lajos.		2	" " "
Gazdasági ásványtan. Jugovics Lajos	2		" " "
Ásványmeghatározás. Jugovics Lajos		2	" " "
Közgazdaságtan I. Heller Farkas.	4		" " "
Meteorológia. Réthly Antal.	2		" " "
Kémia I. Doby Géza./Ütközésnél Putnoky László/.	5		Mg.v.Vegym.
Kémiai gyakorlatok. Doby Géza vagy Putnoky L.		6	" " "
Gazdasági növénytan. I. Szabó Zoltán	4		" " "
Növénytani gyakorlatok. Szabó Zoltán		4	" " "
Testnevelés		2	Közp.
összesen:	22	18	

II. félév.

Matematika II. Huszár Géza, vagy Szmodics Hildegard.	3		Közp.v.Mézn. ¹
Matematikai gyakorlatok. Huszár Géza, v. Szmodics Hildegard		2	" " "
Mezőgazdasági geológia II. Lóczy Lajos	2		" " "
" geológiai gyakorlatok Lóczy Lajos.		2	" " "
Gazdasági közettan. Jugovics Lajos.	2		" " "
Közethatározás. Jugovics Lajos		2	" " "
Közgazdaságtan II. Heller Farkas	4		" " "
Kémia II. Doby Géza /ütközés esetén/ Putnoky László.	5		Mg.v.Vegym.
Kémiai gyakorlatok. Doby Géza, vagy Putnoky L.		6	" " "
Gazdasági növénytan. Szabó Zoltán.	4		" " "
Növénytani gyakorlatok. Szabó Zoltán		4	" " "
Gazdasági állattan. Ehik Gyula, vagy Kotlán Sándor.	3		" v.Állatorv.
Testnevelés.		2	Közp.
összesen:	23	18	

III. félév.

	Heti óraszám		Fakultas
	előadás	gyakorlat	
Filozófia. Bárány Gerő.	4		Közg.
Gazdasági földrajz. I. Gróf Teleki Pál	2		"
Földrajzi szeminárium. Gróf Teleki és Kádár.		4	"
Kereskedelmi geológia I. Lóczy Lajos.	3		"
Geológiai gyakorlatok haladók részére.		4	"
Lóczy Lajos és Jugovics Lajos.		4	"
Kémiai technológia I. Eperjessy György, vagy Varga József	3		" v. Vegym.
Qualitatív kémiai technológiai gyakorlatok. Nágel Ede, vagy Varga József		6	" "
Az ábrázoló geometria elemei. Szmodics Hildegard. /Tanárképző intézeti előadás/	2		Mérn.
Fizika I. Császár Elemér v. Pogány Béla	3		Mezőg.v. Mérn.
Rendszeres anatómia. Zimmermann Ágoston	5		Állatorv.
Anatómiai gyakorlatok. Zimmermann Ágoston		2	"
Testnevelés.		2	Közg.
összesen:	22	18	

Óraütközés, vagy a geofizikai irány választása esetén a "Kísérleti fizika" Pogány Béla heti 4 órás kollégiuma vehető fel.

IV. félév.

Bányagazdaságtan és hidrológia. Lóczy Lajos	2		Közg.
Kereskedelmi geológia. II. Lóczy Lajos	1		"
Geológiai gyakorlatok haladók részére.		4	"
Lóczy Lajos és Jugovics Lajos	2		"
Gazdasági földrajz II. Gróf Teleki Pál		4	"
Földrajzi szeminárium. Gróf Teleki Pál és Kádár.	3		Mezőg.v. Mérn.
Fizika II. Császár Elemér vagy Pogány Béla	2		"
Magyarország éghajlata. Réthly Antal +			
Kémiai technológia II. Eperjessy György v. Varga József	3		Közg.v. Mérn.
Quantitatív kémiai technológiai gyakorlatok. Nágel Ede, vagy Varga József		6	"
Az ábrázoló geometria elemei. Szmodics Hildegard, tanárképzőintézeti előadás	2		Mérn.
Általános talajtan. Sigmond Elek	2		Vegymérn.
Talajtani gyakorlatok. Sigmond Elek		6	"
Rendszeres anatómia II. Zimmermann Ágoston.	5		Állatorv.
Anatómiai gyakorlatok. Zimmermann Ágoston		2	"
Geológiai kirándulások. Lóczy Lajos és Jugovics Lajos		1/2 nap	Közg.
Testnevelés		2	"
összesen:	22	24	

Óraütközés, vagy a geofizikai irány választásánál a "Kísérleti fizika" Pogány Béla heti 4 órás kollégiuma vehető fel.

+ Ajánlott tárgy.

V. félév.

	Heti óraszám	Fakultás
	előadás	gyakorlat
Magyarország gazdasági geológiája. Lóczy L.	2	Közg.
Geológiai szeminárium. Mikroszkópikus kőzethatározás. Lóczy-Jugovics.		6
Mechanikai technológia I. Misángyi Vilmos	3	"
Statisztika I. Laky Dezső	3	"
Csillagászati földrajz I. Koch Ferenc ⁺	2	"
Földmérés és kulturtechnika I. Szilágyi Gyula +	2	"
Geofizikai gyakorlatok. Pogány Béla		6
Történeti földtan I. Papp Károly	5	Mézn. Pázm. Bölcs.K.
	5	"
Óslénytan. I. Papp Károly		
Óslénytani és sztratigrafiai gyakorlatok.		4
Papp-Kutassy.	2	"
Palaeophytológia. Tuzson János	2	Közg.
Tektonikai geológia. Lóczy Lajos		2
Testnevelés		"
összesen:	24	18

A + -al jelölt ajánlott tárgyak közül legalább egynek a felvétele kötelező.

VI. félév.

Mechanikai technológia II. Misángyi Vilmos	3	Közg.
Gazdaság-geológiai szeminárium. Földtani felvétel és szelvénykészítés. Lóczy és Szentés		6
Ipari politika. Bud János	2	"
Statisztika. II. Laky Dezső	3	"
Földmérés és kulturtechnika. II. Szilágyi Gyula +	2	"
Csillagászati földrajz II. Koch Ferenc +	2	"
A geodézia elemei. Tátray István	2	Mézn.
Geofizikai gyakorlatok. Pogány Béla		6
Történeti földtan II. Papp Károly	5	Pázm. Bölc. K.
	5	"
Óslénytan II. Papp Károly		4
Óslénytani és sztratigrafiai gyakorlatok.		2
Papp-Kutassy		Közg.
Testnevelés		
összesen:	24	18

A + -al jelölt ajánlott tárgyak közül legalább egynek a felvétele kötelező.

VII. félév.

A geológia gyakorlati alkalmazása /prospekció/ Lóczy Lajos	2	Közg.
Bevezetés az önálló geológiai kutatásba. Lóczy-Szentés.		6
Geológiai referátumok /irodalom/ Lóczy-Szentés		2

	Heti óraszám előadás	gyakorlat	Fakultás
Politikai földrajz I. Gróf Teleki Pál	2		Közg.
Vizépitési enciklopédia. Rohringer Sándor	2		"
Gazdaságtörténet. I. Czettler Jenő, v. Kováts Ferenc	2		"
Magyarország tájrajza. Strömpl Gábor ⁺	2		"
Földrajzi ábrázolás I. Gerő László ⁺	2		"
Földrajzi helymeghatározások. Tátray István	2		"
Történeti földtan III. Papp Károly	5		Pázm.Bölcs.K.
Őslénytan III. Papp Károly	5		"
Őslénytani és sztratigrafiai gyakorlatok. Papp-Kutassy		4	"
Örökléstan. Szabó Zoltán.	2		Mezőg.
összesen:	24	12	

A + - al jelölt ajánlott tárgyak közül legalább egynek a felvétele kötelező.

VIII. félév.

Bevezetés az önálló geológiai kutatásba. Lóczy-Szentés.		6	Közg.
Politikai földrajz II. Gróf Teleki Pál	2		"
Gazdaságtörténet II. Czettler Jenő, vagy Kováts Ferenc	2		"
Közlekedési politika. Neumann Károly	2		"
Európa országainak leíró földrajza. Haltenberger ⁺	2		"
Földrajzi ábrázolás II. Gerő László ⁺	2		"
Történeti geológia IV. Papp Károly	5		Pázm.Bölcs.K.
Őslénytan IV. Papp Károly	5		"
Őslénytani és sztratigrafiai gyakorlatok. Papp-Kutassy.		4	"
összesen:	18	10	

A + - al jelölt ajánlott tárgyak közül legalább egynek a felvétele kötelező.

Első alternatíva /egy előszigorlattal./

I. Kötelező kollokviumok:

- Az I-ső félév végén: Meteorológia.
 A II-ik " " Matematika, gazdasági növénytan, gazdasági állattan.
 A III-ik " " Filozófia, rendszeres anatómia I., az ábrázoló geometria elemei. Kereskedelmi geológia.

- A IV-ik félév végén: Bányagazdaságtan és hidrológia, gazdasági földrajz, kémiai technológia, rendszeres anatómia II. fizika.
- Az V-ik " " Magyarország gazdasági geológiája, talajtan.
- A VI-ik " " Mechanikai technológia, a geodézia elemei, történeti földtan I-II, őslénytan I-II, ipari politika, statisztika, egy ajánlott tárgy.
- A VII-ik " " Tektonikai geológia, Vizépitési enciklopédia, talajmechanika, Örökléstan. Egy ajánlott tárgy.
- A VIII-ik " " Politikai földrajz, gazdaságtörténet, közlekedési politika, történeti geológia III-IV., Őslénytan III-IV., egy ajánlott tárgy.

II. S z i g o r l a t i r e n d .

Kötelező szigorlat a II-ik félév után.

Mezőgazdasági geológia incl. ásvány és kőzettan.⁺

Közgazdaságtan.

Kémia.

⁺ Egy szabadon választott világnyelv kellő ismeretének igazolása szóban és írásban az első vizsgatárgy keretében.

D o k t o r i s z i g o r l a t .

Főtárgy: Gazdasági geológia incl. ásványtan, kőzettan, történeti geológia és őslénytan.

Vizsgaidő legalább 2 1/2 óra.

Két melléktárgy: az alább felsorolt kötelező természettudományi tárgyak közül választandó:

Fizika, incl. geofizika,
 Kémiai technológia,
 Földrajz /általános és gazdasági/
 Növénytan,
 Rendszeres anatómia,
 Mechanikai technológia,
 Talajtan.

./.

Második alternativa /két előszigorlattal./

I. Kötelező kollokviumok:

Az I-ső félév végén:	Meteorológia.
A II-ik " "	Matematika, gazdasági növénytan, gazdasági állattan.
A III-ik " "	Filozófia, rendszeres anatómia I. az ábrázoló geometria elemei. Kereskedelmi geológia.
A IV-ik " "	Bányagazdaságtan és hidrológia, gazdasági földrajz, kémiai technológia, rendszeres anatómia II. fizika.
Az V-ik " "	Magyarország gazdasági geológiája, talajtan.
A VI-ik " "	Mechanikai technológia, a geodézia elemei, történeti földtan I-II. Őslénytan I-II, ipari politika, statisztika, egy ajánlott tárgy.
A VII-ik " "	Tektonikai geológia, vízépítési enciklopédia, talajmechanika, öröklés tan, egy ajánlott tárgy.
A VIII-ik " "	Politikai földrajz, gazdaságtörténet, közlekedési politika, történeti geológia III-IV., őslénytan III-IV., egy ajánlott tárgy.

II. Szigorlati rend.

I. szigorlat. /Letehető a II-ik félév igazolása után/

1/ Közgazdaságtan.

2/ Mezőgazdasági geológia incl. ásvány és kőzet tan.

Egy szabadon választható világnyelv kellő ismeretének igazolása, valamely természettudományi tárgy keretében.

II. szigorlat. /Letehető a VII-ik félév igazolása után/

Két szabadon választható természettudományi szak az alábbi kötelező tárgyak közül:

Kémia, fizika incl. geofizika, kémiai technológia, mechanikai technológia, földrajz /általános és gazdasági/, növénytan, rendszeres anatómia, talajtan.

Egy szabadon választható világnyelv kitűnő ismeretének igazolása szóban és írásban lehetőleg valamely természettudományi tárgy keretében.

III. doktori szigorlat.

Főtárgy: Gazdasági geológia incl. ásványtan, kőzettan, történeti geológia és őslénytan.

Vizsgaidő legalább 2 1/2 óra.

Két melléktárgy az alább felsorolt kötelező természettudományi tárgyak közül szabadon választható, a II-ik szigorlatnál már szereplő tárgyak kivételével.

Fizika incl. geofizika,
Kémia,
Kémiai technológia,
Földrajz /általános és gazdasági/,
Talajtan,
Növénytan,
Rendszeres anatómia,
Mechanikai technológia.

Mindkét tárgynál a fenti tanmenetet tárgyalási alapnak szántuk. Különösen az első három félév közös tanmenetének kialakítása, valamint a tanrendi összeegyeztetés ezen változtatásokat fog szükségessé tenni. Ugyanigy hiányok mutatkoznak még tantárgyak előadása tekintetében, amelyeket egyelőre a Tudományegyetem bölcsészeti karától voltunk kénytelenek beiktatni. Megjegyezni kívánjuk azonban, hogy az ottani előadások nem egészen fedik egyetemünk célkitűzéseit s részben sokkal többet, részben sokkal kevesebbet nyújtanak annál, amire a karunk természettudományi doktorjelöltjeinek szüksége van. Éppen ezért már most utalunk arra, hogy ezen a hiányosságon egy-két magántanár habilitálásával lehetne és szeretnénk változtatni.

Budapest, 1938. május 12.

Dr. Lóczy Lajos s.k.
egyetemi ny.r.tanár.

Dr. gróf Teleki Pál s.k.
egyetemi ny.r.tanár.